

Míndezektől eltekintve Selva Raja Yesudian könyve kellemes és szórakoztató mű, különösen azokon a helyeken, ahol idegen szerzőket (Tirala, Cannon, Völgyesi, Rusznyák) idéz szó szerint. *Ostoros Gyula.*

Von Tschammer und Osten: „Testnevelés békében és háboruban.” (Fordította Arató Géza (A Magyar-Német Társaság Kiadványai. 8. szám.) Budapest, 1941., 8-r., 26 l.

E mű a testnevelés igazi apoteózisa. Szerzője a német ifjúság testnevelésének birodalmi vezetője, ki Budapesten, a Magyar-Német Társaságban tartott e tárgyról nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadott előadást. Maga a tanulmány három részre tagozódik.

Az elsőben azt ismerteti az előadó, hogy a német nemzeti-szocialista világszemlélet mily nagyra értékeli a testnevelést. Hitler maga volt az, aki a szellemi képzésnek a test és jellemneveléssel szemben való túltengését felismerte. Szerinte »az értelmet annyira túlerőltették, hogy a döntő pillanatban csődöt kellett mondania.« »Az olyan ember — úgymond — aki ugyan tudományosan kevésbé képzett, de testileg egészséges, erős jellemű s telve van elhatározókedvvel és akarattal, a népi közösség számára értékeesebb, mint a szellemadús nyápic.« »Nehéz sorsküzdelmekben ritkán marad alul az, aki legkevesebbet tud, hanem mindig az, aki tudásából a legerőtlénebb következtetéseket vonja le s lezt is a legszánalmasabban változtatja tette.«

A második részben azt látjuk, hogy mily módszerrel vetette meg a sportvezér a Harmadik Birodalom testnevelésének alapját. Főszköze nem a kényszer volt, hanem a testnevelés és a sport értékeinek elismertetése és megszerettetése. Nagy segítségére voltak itt a társadalmi sport régi, kipróbált vezetői.

Az így elért eredményt tárja elénk meggyőző adatokkal előadása harmadik részében. Az egész országra kiterjedő, hatalmas szervezetek keretében, a német lakosságnak mintegy harmada részesül tényleges, gyakorlatilag is keresztülvitt testnevelésben!! Ez az óriási eredmény főleg az iskolán kívüli ifjúság, a munkásság és a katonaság tömegei megszervezésének következménye. Különösen az utóbbinak van nagy jelentősége, mert »az egész világon nincsen olyan hadvezetés, nincs olyan vezérkar, amely a testnevelésnek olyan fontosságot tulajdonított volna és tulajdonít ma is, mint a német véderő.« A sport itt »nem szabad időben megengedett valami, hanem a katonai szolgálatnak elválaszthatatlan alkotórésze.«

Ennek tulajdonítható az, hogy a német sportélet a háború tartama alatt is, nehézségekkel küzdve bár, de tovább folyik, mert ez ilyenkor még fontosabb, mint békében. Az olimpiai gondolatot a háborúban is ébren kell tartani s át kell menteni a boldogabb időkre.

Azoknak pedig, akik a testnevelés és a sportról alkotott fenti felfogást nem vallják magukénak, azt felelhetjük, hogy »azok a tettek, amelyeket a mi fiatal sportembereink ebben a most folyó háborúban a földön, vízen és a levegőben véghez vittek, sokszorosan erősebben bizonyítják a mi meggyőződésünk igazságát, mint egy haldokló, régi világ öreges aggodalmakodása.«

Ez az alapján véve rövid, de annál pompásabban összeállított és lefordított mű meggyőző hitet tesz a testnevelés és a sport nagy nemzetnevelő fontossága mellett. Erre nálunk igen nagy szükség van, mert még mindig vannak olyanok, nemcsak laikusok, hanem — *horribile dictu!* — még nevelők is, akik ezt kétségbe vonják.

Remélhetőleg a testnevelés ellenzőinek eme egyre fogyó tábora, nem vár a tapasztalat keserű leckéjére, hanem okulva az elmondottakon, tárgyilagos alapon, lelkiismeretére hallgatva, próbálja megfűtlni a nevelésnek eme legidőszzerűbb kérdését. Ha ezt megteszi, az eredmény nem kétséges: a nemzeti szellemű jellemnevelés, a katonai tetterő eme legfőbb eszközeinek őszinte támogatása.

Hepp Ferenc.

Gert Buchheit: Mussolini und das neue Italien. Berlin, 1938, 495 l.

Ez a munka megbízható adatok alapján eleven tollal minden viszonylatban ismerteti a mai olasz birodalmat, egy lángelkű és lángelmű államférfi alkotását. Főbb fejezetei: A Cézárök öröksége. A nemzet újjászületése. A fasiszta állam. Az új impérium. Mussolini mint ember és személyiség. — Mi e helyen csupán a következő minket közelebbről érdeklő részeket tesszük röviden szóvá: Mussolini ifjúsága (41—48); a *Dopolavoro-intézmény* (277—278), a *Littorio-ifjúság* (278—280), kulturális újjáalakulás (333—367) és az utolsó fejezet.

Mussolini igazi verékedő gyerek volt (*ein schlagfertiger Gassenjunge*, mondja önmagáról), ösztöneinek rabja és természetimádó. A »vörös« apa elől anyjának sikerült őt a szaléziánusok kollégiumában elhelyezni, ahol a legjobb tanuló lett, de féktelen magaviselete miatt sok baja támadt; már ekkor különös kedvvel foglalkozott nyelvekkel, irodalommal, történelemmel, éjjelenként pedig horgászik. A tanítóképzőben már érdemlegesen szerepelt: emlékbeszédet mond az elhunyt Verdiről és üdvözölheti Carduccit. Minthogy a képesítő vizsgálat után szülővárosában hiába folyamodott egy községi irtóki állásért, a Pó síkságbeli Gualtieri faluban tanító lesz. A két kilométernyire fekvő iskolaépületben 80 gyermekkel vesződik, kárpótulásul szabad idejében hegedül és búcsúk alkalmával vad tánóra perdül; olvassa a romantikus kommunista filozófusok munkáit. Egy ízben, amikor Garibaldi emlékművét leleplezték, az ünnepi szónok nem jelentkezik: ő »beugrik« és másfélórás beszédet mond. Am ez a szűk világ és korlátozott foglalkozás nem elégti ki; Svájcba megy, ahol nyomorúságosan tengeti életét, mindent megpróbál: lesz podgyászholdó, ablakeretkészítő, kifizető, napszámos, aki mezitláb, csak ingben és nadrágban tolja a talicskát...

A fasiszta kormányrendszer kulturális tevékenységét »a forradalmi állandó aktivizmus« jellemzi. A kérdést gyökerénél ragadja meg, a népesedési politika kategorikus imperativusa: a születések legnagyobb és a halálozások legkisebb száma. Az élettani, gazdasági és társadalmi feladatokat mintegy megkoronázza az új művelődési eszmény: a nép szellemi honvédelmi felkészültsége. Ebben Giovanni *Gentile* lesz Mussolini hivatott munkatársa. A régi olasz iskola — akár mint a magyar — közlő jellegű intézmény volt. A különböző tantárgyakat a gyakorlati lélektan alapján